

Emigrace

Daniela Daňková

Emigrace - vymezení pojmu

- **emigrace** pochází z lat. *ex-migrare*, vystěhovat se, znamená opuštění země původu a přestěhování do jiné země
- **imigrace** znamená přistěhování (z pohledu cílové země)
- **migrace** se používá při přemísťování více lidí v rámci jednoho státu
- **exil** - nedobrovolný (dočasný) odchod z vlastní země (vyhnanství, útěk)
- **exulant** pochází z lat. *exul*, vypovězený, odešel nedobrovolně, často s tím, že se jednou vrátí (J. Amos Komenský, T.G. Masaryk)
- **reemigrace** - návrat emigranta do země, z níž odešel
- důvody emigrace mohou být ekonomické, politické, náboženské nebo jiné

Emigrace - vliv na prožívání člověka

- emigrace může být pro člověka velmi těžkou životní zkouškou
- nejistota, obavy, až strach z nového prostředí
- přehodnocování postojů a hodnot
- adaptace novému přírodnímu prostředí (např. jiné klimatické podmínky)
- adaptace novému kulturnímu prostředí (např. jiný jazyk, zvyklosti a hodnoty)
- čím víc je cílová kultura podobnější té původní, tím snadněji se jí může migrant přizpůsobit

Proces adaptace

- seznamování s vnějšími charakteristikami prostředí
- období zamilovanosti (idealizace nové země)
- deziluze -> *kulturní šok* (přirozená součást procesu adaptace na nové prostředí)
- narušení identity (např. ztráta postavení v nové společnosti)
- pocit nostalgie (zidealizování minulosti a falešné naděje)

Endogenní a exogenní faktory, ovlivňující průběh adaptace

Endogenní faktory

- faktory působící na migranta „zevnitř“. Zahrnují *osobní historii* migranta
- temperament
- charakter (postoje jedince)
- schopnosti (schopnost přizpůsobit se, schopnost improvizace, komunikace a intelektová schopnost)
- motivy pro emigraci
- celkové psychické a fyzické zdraví

Exogenní faktory

- vnější faktory, mezi které patří například odlišné fyzikální podmínky v nové zemi
- kulturní a společenské prostředí
- hodnoty dané kultury (výchova dětí, pravidla chování, postavení muže a ženy ve společnosti apod.)
- legální/nelegální pobyt
- vliv okolí (podpora a pochopení rodiny)

Československá emigrace

- v průběhu 20. století mnoho emigračních vln
- 1. vyvolána nacistickou okupací roku 1939 (politicky angažovaní lidé a především Židé), velká část se po roce 1945 vrátila
- 2. vlna v roce 1948 z politických důvodů, Železná opona z roku 1952
- 3. emigrační vlna v roce 1968 pod dojmem invaze vojsk Varšavské smlouvy
- odhadem odešlo z ČSSR v letech 1968-1969 104 000 lidí
- mezi lety 1969 až 1989 odešlo z ČSSR dalších 140 až 150 tisíc lidí, z nichž bylo 24% dětí a 41% osob ve věku 16-30 let

KAZUISTIKA

Damian, 19 let

Daniela Daňková

Celková charakteristika:

- Damian je polské národnosti
- Od svých 14- ti let žije v Německu
- Bydlí se svými rodiči a sestrou v Bad-Dürkheimu
- Přes týden bydlí na internátě v Neckargemündu
- Navštěvuje školu Stephen-Hawking-Schule (SRH), přípravný rok na povolání (Berufsvorbereitungsjahr), zaměřený na obor elektrotechnika
- Je velmi společenské a přátelské povahy, extrovert
- Damian trpí kromě tělesného postižení narušenou plynulostí řeči, koktavostí
- Kouří 10 cigaret denně

Rodinná anamnéza:

- Matka se narodila v roce 1972, má vystudovanou střední odbornou školu, podniká v oblasti uklízacích služeb
- Otec se narodil v roce 1969. Vystudoval střední odbornou školu, pracuje jako dělník
- V rodině matky a otce se nevyskytují žádné vrozené choroby a postižení
- Pro emigraci do Německa se rodiče rozhodli z důvodu nezaměstnanosti
- Damian má o tři roky mladší sestru Annu

Osobní anamnéza:

- U Damianovi matky se jednalo o první těhotenství
- Chlapec se narodil v říjnu roku 1991 ve 25. týdnu těhotenství s nízkou porodní váhou
- Předčasný a protrahovaný porod způsobil Damianovo tělesné postižení dolních končetin na základě DMO
- Symptom tělesného postižení- symptomatická porucha řeči, koktavost

Sociabilita:

- Damian je zcela samostatný
- Chodí pomocí berlí
- Sociabilita je výborná
- Před přestěhováním do Německa se Damian neučil německy, neuměl tuto řeč
- První dny a měsíce v nové zemi byly pro Damiana velmi náročné, nerozuměl úkolům ve škole a nedokázal nic říct
- Po dvou letech v Německu se Damian již dobře domluvil německy
- Damian se naučil německy ve škole, nikdy neměl soukromého učitele

Psychosomatické zvláštnosti:

- Psychosomatický vývoj byl v dětství opožděn
- Grafický projev je průměrný
- Horší koncentrace, nevydrží se dlouho soustředit na zadaný úkol
- Postrádá trpělivost, úkoly neplní pečlivě
- Kdyby neměl tělesné postižení, přál by si být fotbalistou
- Mezi Damianovi záliby patří hra venku, přátelé, počítačové hry, filmy a hudba

Vliv rodinného zázemí:

- Rodiče se pro emigraci do Německa rozhodli z důvodu vysoké nezaměstnanosti v Polsku
- Damian se nechce do Polska vrátit, v Německu vidí větší šanci pracovního uplatnění
- Rodina mezi sebou hovoří polsky
- S prarodiči, žijícími v Polsku, rodina udržuje styk
- Oba rodiče jsou silnými kuřáky
- Damian vykouří ve svých 19 letech přibližně 10 cigaret denně, rodiče ho v tom podporují, kouří společně
- Ani alkohol není domácím tabu, ale konzumuje se pouze v mimořádných situacích (oslavy narozenin, svátky, výročí apod.)

Vliv školního prostředí:

- Damian navštěvuje od září roku 2010 Stephen-Hawking Schule v Neckargemündu
- Adaptace na nové prostředí byla výborná
- Školní prostředí je příznivé, Damian bydlí přes týden na internátě, kde má na něho vliv mnoho kamarádů
- Vzhledem k tomu, že škola je součástí rehabilitačního střediska, dostává se Damianovi všestranná péče především v oblasti fyzioterapie, ale i ergoterapie, či logopedie
- Pozitivní vliv učitelů, kteří kladou důraz na spolehlivost a pečlivost (především třídní učitel)
- Před nástupem do přípravného roku na povolání, navštěvoval Damian základní školu a učiliště pro tělesně postižené v Ludwigshafenu, kam denně dojížděl

Vliv spolužáků a kamarádů:

- Vzhledem k pobytu na internátě mají na Damiana velký vliv jeho spolužáci a kamarádi
- Mezi ostatními spolužáky je Damian velmi oblíbený a vyhledávaný
- Většina spolužáků kouří, počet vykouřených cigaret za den narůstá
- Damian se v odpoledních hodinách prochází s kamarády venku, jezdí do Heidelbergu za zábavou a do hospody
- Nejlepší kamarád Lukas vlastní počítač, na kterém hrají často násilnické hry

Shrnutí:

- Damian se narodil s tělesným postižením
- Přestěhováním do Německa chtěli rodiče dětem zkvalitnit jejich život a nabídnout větší životní možnosti v podobě budoucího povolání
- Přes zátěžové počátky v nové zemi se nyní Damianovi daří dobře, mluví výborně německy
- O možnosti vrácení se do rodné země Damian neuvažuje, v Německu se mu líbí a vidí zde větší možnost pracovního uplatnění
- Rodiče na Damiana mají pozitivní vliv např. cílevědomostí a odvahou učinit změnu k lepšímu
- Rodiče na Damiana mají negativní vliv ve smyslu zdravého životního stylu, do kterého nepatří kouření
- Kamarádi Damiána podporují v kouření a trávení volného času neperspektivním způsobem
- Učitele na Damiana mají velmi pozitivní vliv, vedou nejen Damiana, ale i ostatní žáky k samostatnosti, odpovědnosti, poctivosti, trpělivosti, toleranci a úctě.

Zdroje:

- http://cesivamerice.sweb.cz/04_diplomka_pscho.htm
- <http://www.fortunecity.com/victorian/durer/23/emigrace/policka.htm>
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Emigrace>

DĚKUJI ZA POZORNOST,
PŘEJI PŘÍJEMNÝ DEN

